

Стружечка

Тетяна Майданович

На окраїні села жив старий столяр. По всій його садибі пахло деревом. По кутках і на верстаку в майстереньці лежали стружки, а попід стінами стояли зроблені стільці, столи, шафи. Вікно в столярні не відчинялось, зате двері були завжди відчинені навстіж.

От одного літнього дня пополудні дід Пилип сів на порозі відпочити... Коли це заходить у двір дівчинка.

— Добрий день...

Приглядається старий, аж він її знає: це його далека родичка із сусіднього села.

— Здрастуй, Оксанко! Тебе мама по щось прислала, чи так зайшла мене провідати?

— Сама я прийшла. Насварили мене мама, і тато, і сестра, і брат. Не вернуся більше додому! Можна, я у вас житиму?

— Та як хочеш, дочко. Тільки у мене й обіду путнього нема. Бабуся моя зараз у лікарні, а сам я з господарством не можу впоратися] Ну, та голодні не будемо. Тільки розкажи мені, що ж ти таке наробила, що усі тебе сварили.

Схлипнула дівчинка, підперла щоки кулачками і каже:

— Не встигаю я робити всього, що мені загадують. Кажуть, що незграбна і ледача. А це ж не так. Я люблю працювати. То мене інколи руки не слухаються. Якщо помаленьку, то я все пороблю; ви м загадайте якусь роботу — і побачите.

Придивився дідусь, а в неї такі розпачливі очі. Треба розібратися...

— Я піду у своїх справах, а ти до вечора прибери в майстерні.) Загадав їй роботу та й пішов із дому.. Принесла Оксанка миску теплої води. Зайшла до майстерні, тільки змахнула віником, аж тут хтось і каже:

— Покинь! Це моя робота.

Зачудувалась дівчинка. Озирається, а в майстерні — нікого. Тільки сонячні промені мерехтять у кучугурах соснових і кленових стружок.

Взяла Оксанка ганчірку, почала витирати шибки.

— Покинь, це моя робота! — почулося зовсім близько. Обернулась, а поруч на верстаку стоїть білява кучерява дівчинка, вся із пухнастих стружечок зліплена. Платтячко в неї, наче з мережива, сама тоненька, зістрибнула вниз, вхопила віника і говорить:

— Давай разом прибирати. Тільки ти з водою сама полощись, бо я не люблю.

Почали вони вдвох прибирати, золота курява піднялася. Оксанка переносила миску і впустила, залила водою усю підлогу. Крикнула Стружечка:

— От незграба!

Закрила Оксанка обличчя руками і вибігла геть. Заховалась вона в садку, плаче гірко. Коли ж це Стружечка гладить її м'якенькою долонькою:

— Що з тобою? Розкажи... Тобі, мабуть, щось болить так? Ось я тобі про себе

розповім, а тоді ти мені — про себе...

Коли дуже швидко і вправно стругати дошку, то поміж стружечок! може з'явитися така чарівна дівчинка, як я. Люди, якщо схочуть,! вміють працювати гарно, з вогником, аж їм жарко стає. А від того! тепла вони добрішають. І буває так, що їхня доброта може оживити! все, до чого вони торкаються: і маківку в городі, і горішки в саду, і тканини, й навіть стружки... Ми, домашні помічники та помічниці,! даємо лад і в господі, і в городі. Як нас багато, кажуть: тут обжитий двір, затишний. А у нас, як ти знаєш, тітонька хвора, помічників! мало, тому ні в хаті, ні в городі порядку нема. Скрізь ніби пустка. До речі, не сердься на мене за те слово "незграба". Давай подружимося, бо я досі товаришки не маю.

Оксанка в знак згоди кивнула головою і замислилася. А згодом] стала оповідати Стружечці про свою біду.

— ...Якось поспішала я до лісу, наздоганяла подруг. Стежка І вилася горбочком через ячмінне поле. Довкруги шурхотіли зелені колосочки. Раптом близько біля стежки помітила я розчепіреного] здоровенного будяка. Мені дуже хотілося його зірвати!

Нагнулась я і потягнулась рукою до його кореневища. Треба було того будяка вирвати. Бо з-під нього вибивалися три ячміньки: так їм хотілося випростатись, пружкого вітру вдихнути.

Раптом підбігла жінка в сірому плащі. Вчепилася вона в мою руку своїми гострими нафарбованими нігтями.

— Не чіпай будяка!

— Але ж він випиває соки з отих ячмінків...

— Не чіпай, це не твій клопіт!

Та я вчепилась у будяка обома руками і не думала його відпускати.

— Якщо вам так забагнулося, то садіть будяки біля своєї хати, а не в полі, не на пашниці.

— Будяки найкраще ростуть тоді, коли п'ють чужі соки. Відійди, бо навіки зачарую. Це мій найкращий будяк, з нього вийде сильний чарівний напій.

Ага, он воно що... Зрозуміла я, що не для добра ті чари будуть. Смикнула будяк за кореневище — і він повалився на стежку.

— Ах ти ж клята! Я тобі цього не прощу. Ще не раз про мене згадуватимеш! — зашипіла розлючена жінка. Потім схопила будяка і замахнулася ним на мене.

Щоб якось оборонитися, я прикрила обличчя обома руками і враз відчула в них різкий біль. Наче якісь колючки, гострі й невидимі, просочилися в моє тіло. Опустила я руки, а поруч — нікого.

У лісі я ніяк не могла скласти до ладу букет дзвоників. Подружки весело підсміювалися:

— У тебе руки ніби не свої...

Я ж їм на те лише гірко усміхалась...

Отак відтоді будь-яке діло стало мені "валитися з рук", як каже мама. За що не

беруся, не доводжу до пуття. І не знаю, як далі жити.

— Ах ти ж моя маленька,— обняла Оксанку Стружечка-подружечка.— Добре, що ти мене хоч тепер зустріла. Я тобі допоможу. Ми назбираємо зараз пахучих стружок, запаримо їх окропом, вистудимо і візьмемось лікувати твої руки. Ну, ходімо до літньої кухоньки, розпалимо грубку.

Надворі темніло, а в кухоньці й зовсім стояли сутінки. Дівчатка сиділи на лаві біля миски з пахучим відваром, і Стружечка вчила Оксанку, як розтирати пальці тим чарівним зіллям, і при тому пошепки примовляла:

Згинь, Будяче! Згинь, неробо! Згинь, Оксанчина хворобо!

А потім вони заходились прибирати в майстерні, як те і загадував Оксанці дідусь.

Раптом у дворі загукали:

— Оксаночко, доню, де ти?

— Ой, це мама мене знайшла,— зраділа дівчинка і швиденьке стала витирати мокрі руки.

— Оксаночко, час нам прощатися. Ти собі не уявляєш, яка я рада що допомогла тобі. А дорослим нічого про мене не говори. Прощавай!

І Стружечка так раптово зникла, тільки почувся легенький шелест, неначе вітерець хитнув пожовклу гілку.

— З ким ти тут розмовляєш, доню? — привітно посміхаючись увійшла до майстерні мама, а за нею дідусь Пилип.

— О, як гарно прибрала! Молодець, онучко! — вигукнув дідусі не даючи Оксанці говорити. Спритно підняв її на руки, поцілував щічку і змовницьки підморгнув.

Мама посміхнулась і витерла сльозу. Через усю майстерню вікна пробився сонячний промінчик, а на ньому танцювало багате дівчаток-стружечок.

Чи, може, то Оксанці так здалося?